

hver beslutning af større udenrigspolitisk rækkevidde og i øvrigt orientere Nævnet løbende om udenrigspolitiske spørgsmål. Det kan for eksempel være en beslutning om at undertegne en international aftale. Der er fast praksis for, at det er regeringen, der skønner, hvornår det er nødvendigt at orientere eller rådføre sig med Nævnet.

Denne balance i grundloven mellem regering og Folketing er et godt udgangspunkt for den praksis, som regeringen i dag følger i sin orientering af Folketinget. Og det er en balance, som vi skal være opmærksomme på ikke at forrykke.

Der er allerede fast praksis for, at de enkelte ministerier giver en orientering til det relevante fagudvalg i Folketinget forud for vedtagelse og undertegnelse af traktater, som skønnes at indeholde forpligtelser af større fagpolitisk betydning. Dette gælder uanset om der senere kræves samtykke fra Folketinget. Dette fremgår ligeledes af Udenrigsministeriets traktatvejledning.

De enkelte ministerier er altså allerede i dag ansvarlige for at orientere Folketinget om regeringens forhandlinger om eller indgåelse af internationale aftaler på deres respektive områder. Det er ministerierne selv, der vurderer, hvornår Folketinget skal inddrages.

Folketingets Udvalg for Forretningsordenen fremkom i en betænkning fra maj 1999 blandt andet med en række forslag om forbedret lovkvalitet i forbindelse med indhentelse af Folketingets samtykke til indgåelse af traktater. Blandt disse forslag indgik et ønske om én gang om året at modtage en fortegnelse over traktater som Danmark har undertegnet, men endnu ikke ratificeret, og traktater, som Danmark har ratificeret, men som endnu ikke er trådt i kraft.

På baggrund af dette ønske har jeg gennem flere af hver december fremsendt en opdateret oversigt over disse traktater til Folketinget. Denne praksis vil jeg naturligvis opretholde.

Ændring af praksis

Det er min opfattelse, at den praksis, som vi følger i dag, er i fuld overensstemmelse med vores forpligtelser over for Folketinget. Men det betyder på ingen måde, at der ikke kan gøres mere. Tværtimod er regeringen - som jeg startede med at sige - indstillet på at imødekomme ønsket fra Folketinget om at blive inddraget endnu tidligere i forbindelse med internationale forhandlinger, som kan føre til multilaterale aftaler.

Derfor har jeg drøftet mulighederne for en ændring af nugældende praksis med mine kolleger i regeringen, og jeg vil på den baggrund ændre den praksis, som gælder i dag.

Ændringerne vil for det første indebære, at vigtigheden af at inddrage Folketingets fagudvalg så tidligt som overhovedet muligt vil blive indskærpet. Det vil selvsagt fortsat være sådan, at dette først og fremmest gælder, når der er tale om forhandlinger, der kan føre til en international aftale, hvor Folketingets samtykke skal indhentes, for den kan indgås. Men vi vil formulere proceduren således, at tidlig inddragelse af Folketinget ikke nødvendigvis begrænses til disse aftaler.

For det andet vil vi udarbejde et sæt retningslinier med forslag til, hvornår i processen en sådan tidlig orientering af fagudvalg kunne finde sted. Vores ambition er, at orienteringen sker på et tidspunkt, hvor det giver mening. Regeringen vil udarbejde disse retningslinier på baggrund af drøftelser mellem de ministerier, som vil blive særlig berørt af ændringen i praksis.

Nogle af de elementer, der vil indgå i regeringens nærmere overvejelser i forbindelse med udarbejdelse af retningslinierne, vil være, at orientering af Folketinget bør overvejes på tidspunktet for eksempelvis indkaldelse af den første diplomatkonference eller ved det første tekstudkast.

Det giver sig selv, at den endelige vurdering af det passende tidspunkt fortsat skal foretages af de respektive ministerier, som er nærmest til at foretage denne vurdering. Det er i den forbindelse nødvendigt at tage højde for, at internationale aftaler kan være meget forskellige i form og indhold.

Proceduren omkring udarbejdelse, vedtagelse, underskrift og ratifikation afhænger af den enkelte aftale og de involverede parter. Der er ikke den samme ensartethed i proceduren, som det er tilfældet for de retsakter, der er omfattet af EU-proceduren. Retningslinierne vil derfor blive udformet så fleksibelt, at der kan tages højde for forskellighederne i de enkelte forhandlinger. Af samme grund vil det ikke være muligt at udarbejde et egentligt regelsæt.

For at sikre, at den reviderede procedure får den ønskede effekt, vil jeg gerne fremhæve behovet for et gensidigt forbedret samspil mellem